

Predstavitev rezultatov poskusa:

- **Vpliv naravnih krmnih dodatkov na maščobnokislinsko sestavo in oksidacijsko obstojnost pršuta**

Vida Rezar, Alenka Levart in Janez Salobir
Katedra za prehrano, Oddelek za zootehniko, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani

Uvod

Pravilno razmerje med antioksidanti in prooksidanti v prebavnem traktu, plazmi in tkivu je odločilno za vzdrževanje zdravja.

Želja porabnikov:

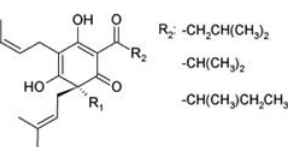
- naravni krmni dodatki
- rastline s bioaktivnimi snovmi

Hmelj

- Antibakterijske lastnosti

- Antioksidativna učinkovitost:

- Antioksidativna zaščita jeter, podgane, *in vitro*
- *In vitro* raziskava - zaščitno vlogo - rak pri ljudeh: isn.ahumul, zavira hiperplazijo raka prostate

Primarne bioaktivne spojine: grenčine → mehke in trdne smole.

Smole sestavljajo: α-kislina (humuloni) in β-kislina (lupulon, kolupulon in adlupolon).

Antioksidanti: polifenoli, kaantohumul, izoksantohumul in prenilnaringenin.

Vsebuje: terpene, grenčične kisline in halkone.

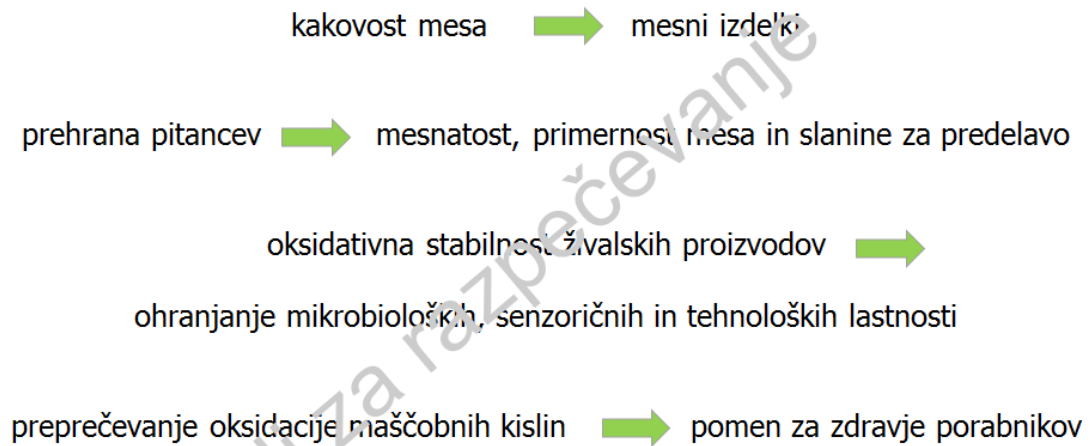
Bogat vir flavonil glikozidov in katehinov.

Tanini

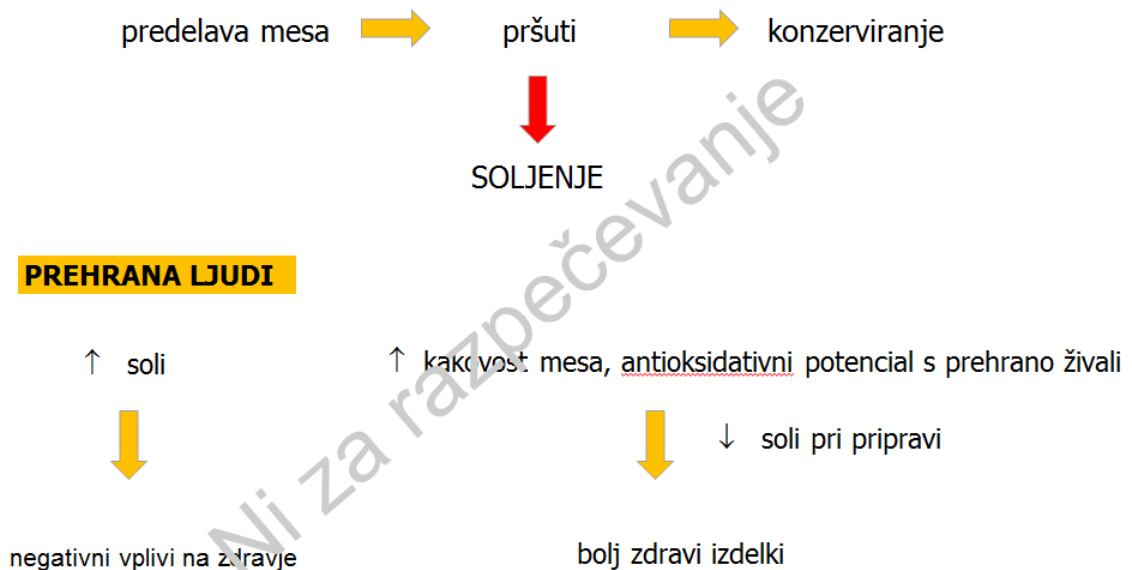

- rastlinske polifenolne spojine: listi, plodovi, stebela, les
- *in vitro* in *in vivo* antioksidativni in antimikrobni potencial
- skupina polifenolov, topni v vodi
- kondenzirane, hidrolizirajoče, kompleksne
- hidrolizirajoči: galotanini, elagotanini
- les pravega kostanja, elagitanina: kastalagin, veskalagin

Uvod

Uvod

Namen

V pitovnem poskusu smo preučevali vpliv dodatka naravnih antioksidantov – hmelja in kostanjevega tanina ter vitamina E na oksidativno stabilnost pripravljenih bršutov.

Material in metode

Poskusne skupine:

- kontrolna skupina (**Kontrola**) brez dodatka
- skupina **Vit E** z dodatkom 150 mg/kg α -tokoferol acetata,
- skupina **Hmelj**, z dodatkom 0,4 % zrnih in hmeljevih storžkov (Avrora),
- skupina Farmatan, z dodatkom 3 % kostanjevega tanina (**Tanin**).

Material in metode

Preglednica: Kemijska in maščobnokislinska sestava krmnih mešanic ter njihova oksidativna stabilnost

	Kontrola	Vit E	Hmelj	Tanin
Suha snov (g/kg)	873,0	869,0	873,2	867,1
Surove beljakovine (g/kg)	155,1	152,9	153,1	149,6
Surove maščobe (g/kg)	25,3	25,3	25,2	24,4
Surova vlaknina (g/kg)	49,6	50,7	49,9	51,0
Surovi pepel (g/kg)	59,4	46,2	47,4	48,9
Brezdušični izvleček (g/kg)	583,4	592,1	597,7	593,2
Maščobnokislinska sestava (masni delež, %)				
NMK	17,1	17,5	17,4	17,3
ENMK	24,2	24,0	24,2	25,0
VNMK	58,5	58,6	58,4	57,8
n-3 VNMK	3,38	3,43	3,40	3,49
n-6 VNMK	55,1	55,1	55,0	54,3
n-6/n-3 VNMK	16,3	16,1	16,2	15,6
Vitamin E (mg/g)				
α -tokoferol	62,1	143,6	37,1	41,0
β + γ -tokoferol	19,6	19,1	16,5	17,5
δ -tokoferol	18,8	18,5	16,8	14,9
Oksidativna stabilnost				
MDA (μ mol/kg)	2,23	3,04	3,89	3,21
ACW (mmol/kg)	26,8	33,7	36,8	50,2

Material in metode

69. dni pitanja → pršuti

Desna stegna – 18 dn

Leva stegna – 10 dni

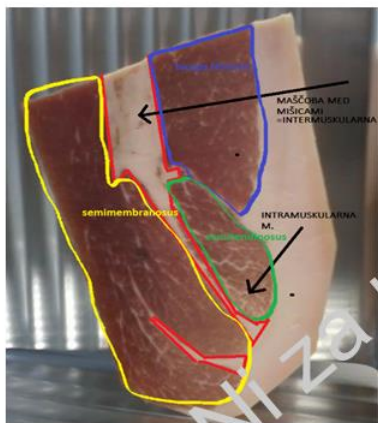
17 mesecev zorenje →

pršut 3 svinjk
pršut 3 kastratov

} 6 pršutov na skupino

Material in metode

Priprava vzorcev:

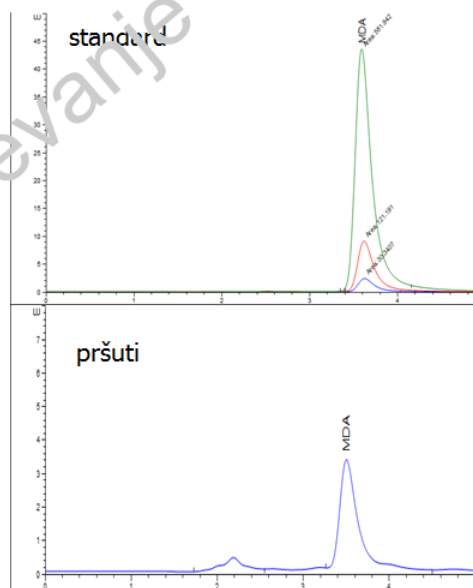
- odstranili maščobo
- narezali
- v tekočem dušiku ohlajene vzorce homogenizirali

Material in metode

Določevanje malondialdehida (MDA) v vzorcih pršutov:

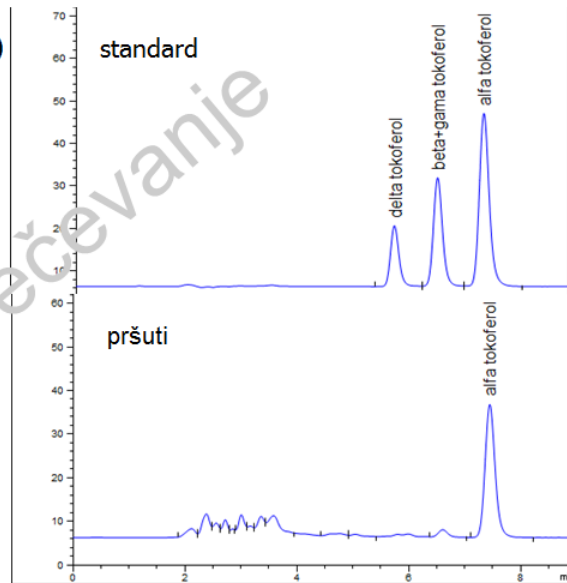
- derivatizacija s tiobarbiturno kislino
- določitev s HPLC
 - mobilna faza: pufer – metanol
 - kromatografska kolona: Synergy
 - detekcija: fluorescenca

Material in metode

Določanje vitamina E (α -, β + γ - in δ -tokoferola)

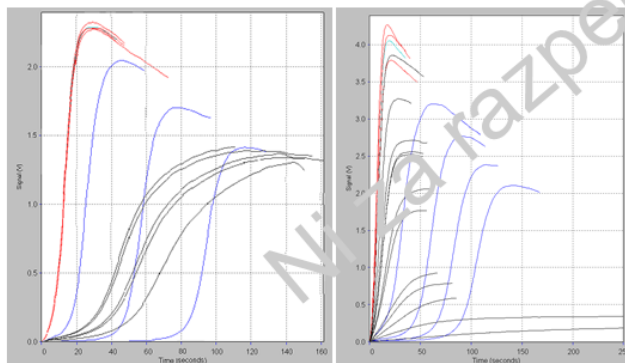
- HPLC:
 - kromatografska kolona: Prodigy
 - mobilna faza: metanol
 - detekcija: fluorescenca

Material in metode

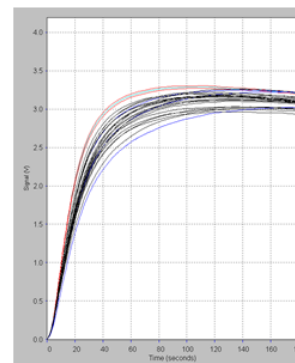
Določanje antioksidativne kapacitete v vodi topnih antioksidantov (ACW):

- Po navodilih proizvajalca (Protocol ACW) z uporabo reagentov ACW-Kit (Analytik Jena, Jena, Nemčija)

Določanje antioksidativne kapacitete v maščobah topnih antioksidantov (ACL):

- Po navodilih proizvajalca (Protocol ACL) z uporabo reagentov ACW-Kit (Analytik Jena, Jena, Nemčija)

Rezultati

Preglednica: Maščobnokislinska sestava pršutov v različnih poskusnih skupinah, vsote maščobnih kislin (masni delež, %)

	Dodatek				SEM	p-skup.	p-solj.
	Kontrola	Vit E	Hmelj	Tanini			
C16:0	22,75	22,59	23,20	22,35	0,30	0,2466	0,7115
C18:0	10,08	9,75	10,06	9,68	0,28	0,6365	0,3671
C18:1	41,53	41,61	42,71	41,58	0,60	0,4478	0,6022
C18:2 n-6	12,64	12,95	11,64	13,60	0,64	0,2017	0,7623
C20:4 n-6	2,47	2,60	2,47	2,81	0,18	0,5212	0,6994
C22:4 n-6	0,34	0,24	0,33	0,35	0,03	0,0594	0,0842
C18:3 n-3	0,49	0,48	0,43	0,51	0,03	0,1839	0,8493
C20:5 n-3	0,10	0,10	0,09	0,11	0,01	0,0871	0,7584
C22:5 n-3	0,34	0,32	0,29	0,36	0,03	0,3115	0,9267
C22:6 n-3	0,10	0,13	0,13	0,17	0,01	0,0179	0,8794

Rezultati

Preglednica: Maščobnokislinska sestava pršutov v različnih poskusnih skupinah, vsote maščobnih kislin (masni delež, %)

	Dodatek				SEM	p-skup.	p-solj.
	Kontrola	Vit E	Hmelj	Tanin			
NMK	36,67	36,39	36,40	35,04	0,48	0,0829	0,2211
ENMK	46,02	46,02	47,43	46,14	0,67	0,3764	0,6114
VNMK	17,31	17,59	16,17	18,82	0,91	0,2455	0,7844
n-3 VNMK	1,20	1,08	1,01	1,23	0,06	0,0887	0,7817
n-6 VNMK	16,14	16,45	15,10	17,50	0,85	0,2678	0,7941

MK = maščobne kisline, NMK = nasičene MK, ENMK = enkrat nenasičene MK, VNMK = večkrat nenasičene MK

Povzetek

- dodatka hmelja in kostanjevega tanina nista imela vpliva na koncentracijo MDA in ACL, soljenje ni imelo vpliva
- koncentracija α -tokoferola v pršutih je bila najvišja v skupini z dodanim vitamina E, soljenje ni imelo vpliva
- dodatka hmelja in kostanjevega tanina nista imela vpliva na maščobnokislinsko sestavo pršutov, prav tako ne soljenje

Hvala za vašo pozornost

